

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗАПАДНА СРБИЈА

СА СЕДИШТЕМ У УЖИЦУ

ОДСЕК УЖИЦЕ

ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ТУРИЗАМ

ТУРИСТИЧКА ПОНУДА ЗЛАТИБОРА

ЗАВРШНИ РАД

Кандидат:

Невена Зрњевић 22/17

Ментор:

проф. др. Радмила Новаковић Костић

Ужице, октобар 2021.

РЕЗИМЕ

Изузетан туристичко-географски положај, као и бројне природне и антропогене вредности чине Златибор планином изузетно значајном за развој домаћег туризма о чему говори и промет туриста који се годишње оствари на Златибору (300 000 годишње).

Златибор је планина која се налази у југозападној Србији на површини од 1.015 km² и припада Златиборском округу који чини 11% територије Републике Србије. Захвата веће делове простране Старовлашке висоравни. Пружа се лучно, правцем северозапад-југоисток од изворишта Камишне реке до Муртенице на дужини од око 55 km. Правцем југозапад-североисток на дужини од око 25 km Златибор је испресецан раседним линијама. Северне падине (Груда) експонирани су према долини Ђетиње, а јужне према Доброселичкој реци, десној притоци Увца.

Златибор је просечне надморске висине 1000 m. Туристички појам Златибора представља његов централни део окружен Градином, Црним врхом, Чиготом, Муртеницом, Торником, Чавловцем, Пањком, Виогором и горњим током реке Сушице. Златибор је важно транзитно подручје на путу од Србије према Црној Гори. Јадранска магистрала је главни и једини пут који повезује две републике па се уједно сав друмски саобраћај креће подручјем Златибора.

У геолошком погледу истиче се велико пространство серпентина. Раседи и контакти водопропустљивих и вододрживих стена, површи и дубоко усечене речне долине, дају Златибору одлике планине велике хоризонталне и вертикалне дисекције рељефа, што пејзаж чини разноврсним и са аспекта туризма привлачним. Највиши врхови не прелазе 1.500 m.

Клима Златибора се одликује релативно топлим летима и не превише хладним зимама уз обиље падавина. Јесен је топлија од пролећа и спорије прелази у зиму, док пролеће брже прелази у лето. Сва годишња доба су јасно изражена. Златибор има типичну субалпску климу, са преко 2.000 сунчаних сати годишње што чини ову планину изузетно атрактивном.

Најзначајнији хидрографски потенцијали Златибора су водени ток Црног Рзава и мања вештачка језера. На Златибору постоји око 80 биљних врста, а Златибор представља и значајно станиште дивљачи. Још само на Златибору можемо се дивити слободним лету орла крсташа или белоглавог супа, пернатих грабљивица које су у другим крајевима готово истребљене.

Златибор је захваљујућим својим природним и рекреативним својствима добио епитет „ваздушне бање“ или туристичко – здравственог бума. Томе су допринеле и друге особине ове планине као што су геоморфолошка структура, надморска висина, клима, пошумљеност предела и друго, што доприноси богатству пејзажне естетике.

Надаље, Златибор се истиче као планина изузетних природних и антропогених вредности и као таква значајна је за развој туризма, како у националном тако и у међународном контексту. Туризам се на Златибору почео развијати крајем 19. и почетком 20. века од када се бележи сталан раст туриста.

Подручје Златибора је препознатљиво по бројним антропогеним одликама (археолошке, споменичке, етнографске, амбијенталне, уметничке и манифестационе), те је њиховим присуством увећана његова туристичка вредност. Од најзначајнијих истичу се остаци старих градишта (Шљивовица, Чајетина, Крива Река, Доброселица и Рожањ), цркве (Доброселица, Доња Јабланица, Кучани, Сирогојно и Бела Река), родне куће Димитрија Туцовића у Гостиљу и Саве Јовановића у Трнави. Споменици, спомен плоче, спомен гробнице и законом заштићени објекти, немају већи туристички значај, нити су на одговарајући начин презентовани туристима. Ношња, музички фолклор и гастрономија, повремено се презентују на одговарајућим манифестацијама.

Посебне атракције на Златибору су „Голд“ гондола, „Дино и Авантура“ парк, каубојски град на Водицама – „El Paso City“.

Златиборски догађаји саставни су део његовог туристичког производа и задиру у све сфере човековог интересовања, од културе, забаве, уметности, спорта. Искуство и традиција дају изузетно повољан утицај на организовање и реализацију догађаја који посетиоцима Златибора пружају незабораван доживљај духа и културе народа краја. Досадашње искуство је показало да догађаји представљају битну карактеристику која Златибор чини посебним на туристичком тржишту.

Још једна од особености Златибора је да ова планина представља простор у којем је могуће развијати различите облике туризма као што су здравствени и wellness туризам, спортско-рекреативни туризам, рурални, етно и еко туризам, конгресни и манифестациони туризам, ловни туризам, излетнички туризам и друго.

Да би се омогућио даљи, квалитетнији развој туризма догађаја на Златибору један од основних предуслова је коришћење савремених знања из ове области, као и препознавање неопходности улагања у истраживање и непрестано испитивање тржишта како би се на време препознале промене у потребама и захтевима туриста и адекватно одреаговало у циљу њиховог привлачења и задржавања њиховог интересовања.